

Personen selv har saa vist ikke taget nogen stor Skade deraf. Saaledes vil det ogsaa gaa med Realskolen, den slaas ihjel, men der kommer en Mellem-skole i Stedet. Lovforslaget giver i Virkeligheden Realskolen Adgang til de samme Begunstigelser som Mellem-skole, som den hidtil har haft som Realskole. Derfor er det Ændringsforslag, der er i Betænkningen, som det ærede Medlem fandt saa mærkeligt, meget betimeligt og vil vistnok blive meget paa-skønnet af Realskolens Lærere, derom tvivler jeg ikke. Realskolerne ville sikkert ikke tage nogen Skade ved denne Lovgivning. At der vil ske nogle Omændringer paa forskellige, mindre væsentlige Punkter, er sikkert nok, men gennemgaaende bliver Undervisningen ganske den samme som før, og det er min Overbevisning, at med den stigende Oplysningstrang, der er i Befolkningen, ville Realskolerne have god Udsigt til at faa forøget Tilgang af Elever. Nu siger man: ja, men denne almindelige Forberedelseseksamen i 15-Aars Alderen, hvilke Rettigheder giver den? Det er jo umuligt at vide, om Realskolen her er købt eller solgt, om det er denne Eksamen, der vil give Rettigheder, eller det er Eksamen i den særlige Realklasse. Om denne Ting skal jeg sige, at jeg ved det Ændringsforslag, jeg har stillet, netop har inddøkket, hvad Realskolerne havde bedt om i deres Andragende. De bad om, at den gamle Præliminæreksamen maatte blive fastholdt endnu længere, end Lovforslaget gav Anledning til, og der er stillet et Ændringsforslag her i Betænkningen, der gaar ud paa, at Tidsgrænsen for den gamle Eksamens Bortfalden skal fastsættes ved kongelig Anordning, hvilket vil sige, at der bliver Tid til at se, hvorledes Lovforslaget virker i det praktiske Liv.

Dernæst ønsker man sikkert fra Realskolernes Side, at Realklassens Afgangsprøve skal give de Rettigheder, som den nuværende Præliminæreksamen har givet, medens man maaske fra anden Side kunde ønske, at den almindelige Forberedelseseksamen skulde give disse Rettigheder. I dette Øjeblik, ved dette Lovforslag at fastslaa, hvilke Rettigheder der skal knyttet til disse Eksaminer lader sig neppe gøre, thi derom maatte der forhandles med Institutioner under de andre Ministerier.

Det er jo ikke mig, der kan fastslaa, hvilke Krav Telegrafvæsenet, Postvæsenet, Jernbanevæsenet og Landbohøjskolen kunne ønske at stille til de Elever, de optage, men jeg har henvendt mig til mine Kolleger, og der er fuldkommen Villighed til at optage en Forhandling derom. Naar dette sker, er jeg overbevist om, at man vil komme til et Resultat, hvormed baade Realskolerne, Befolkningen og de omtalte Institutioner kunne være tjente. Jeg tror ikke, man behøver at være ængstelig for, at disse Institutioner skulle kræve Studentereksamen. Dette ønsker jeg slet ikke skal ske, og det vil heller ikke ske, thi det vil sige det samme som at sætte Alderen op til 17—18 Aar for de Mennesker, som komme ind i Institutionernes Tjeneste, og det vil der ikke være Rimelighed for. — Det ærede Medlem, som sidst talte, sagde, at nu krævede man en længere Skolegang, en længere Undervisningstid, derfor var det, man vilde indføre disse Fag som Sløjd i Skolen. Vi have jo slet ikke længere Undervisningstid efter dette Lovforslag, end man hidtil har haft. Det er endogsaa fra gammel Tid eller har i alt Fald i meget lang Tid været Skik, at Folk blive Studenter omkring 17—18 Aars Alderen, og det samme vil blive Tilfældet fremdeles. Undervisningstiden bliver ikke længere. Derimod vilde det ganske vist, hvis man krævede Studentereksamen som Adgang til disse Institutioner, jeg her har nævnt, blive saaledes, at Folk ikke kunde komme ind i disse Institutioner og lære, hvad der skal læres for at opnaa de Stillinger, der attraas, før i en ældre Alder end nu. Derfor mener jeg, at der ingen Grund er til at kræve Studentereksamen for disse Institutioner, ligesom der heller ikke er nogen Grund til at kræve et saa stort forudgaaende aandeligt Arbejde af Folk for adskillige af de Tjenesters Vedkommende, hvormod der her er Tale. For at staa f. Eks. og sælge Billetter til Publikum, for at ekspedere Breve, føre Bøger og deslige behøver man dog ikke at have taget Studentereksamen. Derfor tror jeg, at der i Virkeligheden ikke er nogen Fare for, at Realskolerne ville blive brøstholdne. Jeg tror, at ogsaa de ville blive meget vel tjente med dette Lovforslag.

Inden jeg gaar over til Ændrings-